

Podnikové poplachové a havarijní plány

- Doporučení -

Doporučení byla schválena na 10. zasedání Mezinárodní komise pro ochranu Labe ve dnech 21. 10. a 22. 10. 1997 v Hamburku.

Podnikové poplachové a havarijní plány

- Doporučení -

Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) doporučuje svým smluvním stranám, aby se zasadily o využívání následujících opatření k podnikovým poplachovým a havarijním plánům v technických zařízeních s látkami ohrožujícími jakost vody. Tato opatření vytváří spolu s dalšími technickými a organizačně bezpečnostními opatřeními základní předpoklady pro zamezení havarijním únikům látek ohrožujících jakost vody a omezení dopadů vzniklých havárií na vody.

Vypracování podnikových poplachových a havarijních plánů patří k zásadním bezpečnostním povinnostem provozovatele technického zařízení významného z havarijního hlediska. Obsahují popis předpokládaných organizačních a technických opatření a jejich průběhu po zjištění nebezpečné situace, která může vést k havárii nebo je důsledkem již vzniklé havárie.

Při vypracování podnikových poplachových a havarijních plánů pro případy havarijního úniku látek ohrožujících jakost vody by se mělo přihlížet zejména k těmto bodům:

1. Podnikový poplachový a havarijní plán musí zabezpečit, aby po zjištění nebezpečné situace bylo hlášení rychle předáno internímu a/nebo externímu pracovišti, určenému pro příjem hlášení.
2. Podnikový poplachový a havarijní plán musí pro konkrétní jednotlivá technická zařízení a/nebo systémy technických zařízení obsahovat pokyny k činnosti osob nebo skupin osob, které mají v případě nebezpečné situace zajistit předání všech hlášení.
3. Je třeba stanovit v dohodě s příslušnými úřady různé stupně hlášení podle rozsahu očekávaných dopadů. K tomu je nutno použít dohodnuté specifické postupy pro vyhlášení poplachu (např. Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe, Mezinárodní varovný a poplachový plán Rýn).
4. Provozovatel technického zařízení musí s příslušnými úřady dohodnout, kdo a za jaká opatření bude odpovídat v případě havárie.
5. V podnikových poplachových a havarijních plánech musí být uvedeny personál, funkce, kompetence, dosažitelnost, místa srazu a úkoly pro speciální štáb zásahových jednotek. Dále je nutno uvést specializované odborníky a stanovit doby pro vyhlášení poplachu a mobilizaci zásahových jednotek.
6. Určení způsobu a formy vyhlášení varování a poplachu pro uživatele vod zasažených havárií a způsob informování obyvatelstva.
7. V havarijních plánech pro jednotlivá technická zařízení jsou nutné mimo jiné tyto obecné informace:
 - seznam dostupných zásahových prostředků
 - popis vodstva v okolí technického zařízení a specifických způsobů jeho využívání (např. vodárenské pásmo)
 - druh a množství látek v požárních úsecích technických zařízení a skladů, včetně bezpečnostních listů a příp. interní podnikové informace o látkách.

8. Pro všechna technická zařízení, resp. jejich části, u kterých lze v případě havarijního úniku látek ohrožujících jakost vody počítat se vznikem mimořádného nebezpečí, je nutno připravit mimo jiné tyto informace:
 - požární plány (zvláště nebezpečné oblasti, přípustné hasicí prostředky atd.)
 - zásobování vodou (např. dostupnost hasební a chladicí vody)
 - dodávky elektrické energie (např. zdroj nouzového proudu, možnosti přerušení dodávek elektrické energie)
 - kanalizační plány (např. uzavírací a retenční zařízení a zvláště nebezpečné oblasti)
 - podniková zařízení pro vyhlášení poplachu a varování
 - nouzové vypínání nebezpečných zařízení (např. reaktorů).
9. Obzvláště nebezpečná místa musí být v havarijních plánech definována podle nejdůležitějších látek ohrožujících jakost vody a podle nebezpečných technických zařízení. V této souvislosti jsou důležité následující údaje:
 - druh a množství nebezpečných látek, přicházejících v úvahu, jejich účinky, způsob jejich šíření, možnosti zamezení škodám, další případné dopady
 - druh technického zařízení.
10. Popis havarijních scénářů a příslušná analýza dopadů pro případ havarijního úniku látek ohrožujících jakost vody do povrchových vod (časový a prostorový průběh).
11. Popis opatření k omezení rozsahu havárie (např. zařízení k zachycení hasebních vod, akumulární nádrže, protipožární systémy) na základě příslušných havarijních scénářů, jako je např.
 - netěsnost
 - přeplnění
 - úplné selhání zásobníků, kontejnerů, potrubí nebo jiných částí technických zařízení
 - požár spojený se vznikem hasební vody
 - nehody při přepravě nebezpečných látek uvnitř podniku.
12. Je třeba v pravidelných intervalech provádět havarijní cvičení.
13. Podnikový poplachový a havarijní plán se musí pravidelně aktualizovat.
14. S poplachovými a havarijními plány musí být seznámeny příslušné úřady a pracovníci.